

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6CoP/17/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4118213465
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Doležajová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4118213465.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ingrid Doležajovej a sudkýň JUDr. Dagmar Podhorcovej a JUDr. Marty Polyákovej, vo veci starostlivosti súdu o maloletú H. L., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: JUDr. S. L., nar. XX. XX. XXXX, bytom J., I. XX a Z. L., nar. XX. XX. XXXX, bytom Y., P. O. E. XXXX/XX, zastúpený JUDr. Martinom Kákošom, advokátom so sídlom v Topolčanoch, Bernolákova 1546/32, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 29. 01. 2019 č. k. 11P/3/2019-35, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie m e n í tak, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a .

II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie dočasne upravil styk otca s maloletou H. L., nar. XX. XX. XXXX tak, že otec dieťaťa sa bude s maloletou H. stretávať v každom nepárnom týždni v príslušnom kalendárnom roku od piatka 16.00 hod. do bezprostredne nasledujúceho pondelka 8.00 hod. s tým, že maloletú prevezme na styk v predškolskom zariadení, ktoré maloletá navštevuje a maloletú po ukončení styku odovzdá v predškolskom zariadení, ktoré maloletá navštevuje. Trvanie neodkladného opatrenia ohraničil do právoplatného rozhodnutia súdu o zmene úpravy styku otca s maloletým dieťaťom v konaní vedenom Okresným súdom Nitra pod sp. zn. 13P/3/2019.

2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že matka sa návrhom doručeným mu dňa 20. 11. 2018 domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by bol upravený styk otca s maloletou tak, že otec by bol oprávnený sa s maloletou stretávať v nepárnom týždni v roku v dňoch od piatku od 16.00 hod. do pondelka rána 8.00 hod. s tým, že si maloletú dcéru prevezme a po ukončení styku ju odovzdá v materskej škole, ktorú maloletá navštevuje. Svoje rozhodnutie právne oprel o ust. § 2 ods. 2 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, 2 písm. d/, § 328 ods. 1 a 2 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) argumentujúc, že z obsahu návrhu matky dieťaťa na nariadenie neodkladného opatrenia jednoznačne vyplýva, že medzi rodičmi maloletého dieťaťa momentálne existujú vzťahy, ktoré nevyplývajú na maloletú dcéru rodičov tak, aby táto realizovala stretnutia s jej otcom v pokojnej atmosfére pri preberaní maloletej zo strany otca od matky. Úroveň správania sa otca dieťaťa k matke dieťaťa negatívne vplyva na maloletú, keďže maloletá je podľa vyjadrenia matky priamo svedkom jej napádania zo strany otca pri preberaní a odovzdávaní maloletej, čo podľa tvrdenia matky ovplyvňuje psychický stav maloletej, ktorá dostáva záchvaty plaču, býva rozrušená a nevie následne zaspať. Považoval za dôvodné vyhovieť návrhu matky dieťaťa na nariadenie neodkladného opatrenia a dočasne zabezpečiť stav, aby k preberaniu a odovzdávaní maloletej dochádzalo mimo miesta bydliska maloletej a jej matky, keďže práve matka dieťaťa je pri odovzdávaní maloletej terčom útokov otca. Prezentoval názor, že tieto situácie dieťa vníma

veľmi citlivo a rozhodne sa tieto situácie musia podpisovať pod psychický stav a psychomotorický vývoj maloletej, ktorá sa následne prejavuje krikom, záchvatmi plačov a problémami pri zaspávaní. Vzhľadom na uvedený rozsah osvedčených skutočností vyplývajúcich z návrhu matky dieťaťa na nariadenie neodkladného opatrenia považoval za nevyhnutné, aby sa minimálne eliminoval a postupne úplne vylúčil stav napätých vzťahov medzi rodičmi dieťaťa, ktorých svedkom je maloleté dieťa. V záujme nevyhrocovania napätých vzťahov medzi rodičmi dieťaťa a v záujme maloletej mal za dôvodné prijať pre styk otca s maloletou režim, v rámci ktorého nebudú rodičia maloletého dieťaťa prichádzať do osobného kontaktu a preberanie a odovzdávanie maloletého dieťaťa bude zabezpečené v predškolskom zariadení, ktoré maloletá navštevuje. Hodnotil, že týmto spôsobom bude zabezpečený pravidelný kontakt otca s maloletou a táto dočasná úprava pomerov styku otca s maloletou môže byť súčasne nápomocná tomu, aby sa eliminovali osobné stretnutia medzi rodičmi maloletej. Trvanie neodkladného opatrenia určil do právoplatného rozhodnutia súdu o zmene úpravy styku otca s maloletým dieťaťom v konaní vedenom Okresným súdom Nitra pod sp. zn. 13P/3/2019, v ktorom konaní súd rozhodne o rozsahu úpravy styku otca s maloletým dieťaťom po vykonaní dokazovania, ktoré pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia, nevykonáva.

3. Uznesenie súdu prvej inštancie napadol v zákonnej lehote odvolaním otec, žiadal ho zrušiť a návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuť, alternatívne zmeniť tak, že otec sa bude s maloletou stretávať v každom nepárnom týždni v utorok od 15:15 hod. do 19:00 hod. a od piatka 15:15 hod. do nasledujúcej nedele do 19:00 hod., a v každom párnom týždni v stredu od 15:15 hod. do 19:00 hod. s tým, že maloletú prevezme na styk v predškolskom zariadení a po ukončení styku odovzdá v mieste bydliska matky. Vyjadril nesúhlas s napadnutým uznesením, pretože ním je výrazne obmedzený rozsah jeho práva na styk s maloletou, iba nedávno upravený rozsudkom zo dňa 26. 07. 2018. Neodkladné opatrenie bolo nariadené iba na základe tvrdení matky uvedených v jej návrhu bez podloženia skutkových tvrdení matky nejakými dôkazmi. Tvrdil, že s dcérou sa nestýka v zmysle schválenej dohody súdom, nakoľko matka mu mnohokrát neumožnila stretnutie s dcérou podľa úpravy styku súdom a ani mu neposkytla žiadne náhradné termíny týchto stretnutí napriek tomu, že ju o to žiadal. Napádanie a osočovanie matky pred maloletou považoval za lož. Naopak tvrdil, že matka dcéru rozpráva, že ona ako policajka ho dá zavrieť, že sa s dcérou odšťahuje niekam, kde ich nikdy nenájde a pod. Zvýraznil, že pred začatím tohto konania sa domáhal ochrany maloletej prostredníctvom sociálnej kurately, pričom opakovane úradu adresoval žiadosti o pomoc vo veci maloletej, ktorá dlhodobo a takmer od začiatku zverenia matke, prejavuje nevôľu ísť späť k matke, žiada ho, aby ju späť k matke nezanášal, čo odôvodňuje tým, že ju matka bije a zamyká v izbe. Opakovane sa stalo, že matka dcéru riadne nepripravila, nechala ju oblečenú v špinavých a smradľavých veciach, v celkom deravých topánkach, na styk s otcom jej nenabalila ani pyžamo. Tvrdil, že práve s matkou sa nedá komunikovať, on sám je naklonený k dohode o preberaní maloletej v predškolskom zariadení, problém vzhliadol v odovzdávaní maloletej do predškolského zariadenia, kde má dcéru odovzdať o 8.00 hod. ráno, pričom býva v Y. a je zamestnaný v obci H., s nástupom do práce o 6.00 hod. Prezentoval názor, že súdom nariadená neodkladná úprava pomerov je nevhodná, nie je v najlepšom záujme maloletej a je nariadená bez toho, že by skutočnosť uvedené v návrhu boli aj riadne osvedčené.

4. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca vyzdvihla, že styk otcovi s dcérou neumožnila len v prípade, keď bola maloletá chorá a otcovi poskytla náhradné termíny, pričom otec sa uberá o styk s dcérou jeho neochotou spolupracovať. Zvýraznila, že otec ju slovné a fyzicky napadol už počas manželstva, čo sa znásobilo po rozvoде a pre stupňujúce sa osočovanie z jeho strany podala naňho aj trestné oznámenie. Uviedla, že otec nerešpektuje rozhodnutie súdu, dcéru nenesí v pondelok do predškolského zariadenia, ale v nedeľu priamo k nej. Dodala, že sa s ocom maloletej nechce stretnúť pri odovzdávaní dcéry, pretože má z neho strach.

5. K odvolaniu otca sa písomne vyjadril kolízny opatrovník, ktorý uviedol, že je zrejma neochota rodičov spolu konštruktívne komunikovať, osočujú sa pred dieťaťom, otec dieťaťa vulgárne matku uráža, situáciu matka riešila aj represívnymi opatreniami, dieťa je svedkom ich nezhôd. U matky nezistil nedostatky v starostlivosti o maloletú, uvedené preveroval prostredníctvom detskej lekárky, MŠ a sociálnym šetrením. Uviedol, že rodičia boli na pohovore na odd. SPODSK, kde im bolo podané odborné sociálne poradenstvo v záujme ich maloletého dieťaťa v zmysle predchádzania konfliktným situáciám pred dieťaťom v čase preberania a odovzdávania dieťaťa na styk s otcom. Z tohto stretnutia bolo zrejme, že rodičia potrebujú aj psychologické poradenstvo, rodičia spoluprácu v záujme dieťaťa prijali a poradenstvo sa začalo realizovať, poradenstva sa bude zúčastňovať otec, matka a aj maloletá.

Vzhľadom na správanie sa rodičov považoval za najlepší spôsob styku otca s dieťaťom úpravu styku otca s dieťaťom tak, že si otec dieťa prevezme v predškolskom zariadení a po skončení styku ho do predškolského zariadenia aj odovzdá. Dieťa touto úpravou bude chránené a izolované od negatívneho správania sa rodičov voči sebe navzájom a bude zabezpečený jeho zdravý psychický vývin a zachovaný aj styk otca s dcérou. Dieťa má vzťah a citovú väzbu k obidvom rodičom, preto je v záujme dieťaťa styk s otcom zachovať. Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia považoval za dôvodný a napadnuté uznesenie žiadal potvrdiť v plnom rozsahu ako vecne správne.

6. Otec k vyjadreniam matky a kolízneho opatrovníka uviedol, že nesúhlasí s ponechaním styku s dcérou v zmysle napadnutého uznesenia, pretože nemôže v pondelok ráno voziť dcéru do J. do materskej škôlky, nakoľko je riadne zamestnaný a pracovná doba mu začína o 6:00 hod. Tvrdil, že matka mu viackrát neumožnila styk s dcérou, nie len v čase, keď bola maloletá chorá. Vyjadril podozrenie, že matka v skutočnosti nikdy nemala záujem sa dohodnúť na stretávaní sa s dcérou a je to práve matka, kto sa správa agresívne. Tvrdil, že maloletá sa mu sťažuje, že ju matka bije a to aj za drobnosti. Mal za to, že matka nemá žiaden dôvod na obavu a strach o svoj život a zdravie z neho, nikdy jej a ani nikomu inému neublížil. Dodal, že matka ho o maloletej nedostatočne informuje a zásadne robí rozhodnutia bez jeho vedomia. Prezentoval názor, že nie je v záujme dieťaťa, aby bolo jeho právo na stretávanie sa s otcom takto výrazne obmedzené. Zásah do práv dieťaťa považoval za neprimeraný, pričom napätie pri odovzdávaní dieťaťa, ktoré spôsobuje matka, možno eliminovať aj tým, že dieťa bude matke odovzdávané za prítomnosti tretej osoby a rozsah práva na stretávanie zostane nezmenený.

7. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) po preskúmaní napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie v intenciách § 65 - § 67 CMP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP dospel k záveru, že odvolanie otca je dôvodné.

8. V preskúmvanej veci matka podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd dočasne upravil styk s maloletou H. tak, že otec dieťaťa bude oprávnený sa stretávať s maloletou v nepárnom týždni v roku v dňoch od piatku od 16.00 hod. do pondelka rána 8.00 hod. s tým, že si maloletú dcéru prevezme a po ukončení styku ju odovzdá v materskej škole, ktorú maloletá navštevuje. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila tým, že styk otca s maloletou bol upravený rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č. k. 9P/40/2018-128 zo dňa 26. 07. 2018, pričom táto úprava styku otca s maloletou nie je v záujme maloletej, nakoľko otec dieťaťa ju ako matku maloletej pred maloletou slovne napáda, osočuje ju, nadáva jej, sľubuje maloletej, že sa postará o to, aby dcéra bola stále s ním, čím sa ju snaží manipulovať. Podľa matky, takéto správanie otca nie je v záujme maloletej a značnou mierou negatívne ovplyvňuje jej psychomotorický vývoj.

9. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

11. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

12. V zmysle uvedenej právnej úpravy je zrejmé, že neodkladné opatrenie môže súd nariadiť v dvoch prípadoch, a to ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava z ohrozenia exekúcie, pričom tak môže učiniť pred začatím konania, počas konania a tiež po jeho skončení. Neodkladné opatrenie umožňuje pružne riešiť situáciu, keď je potrebný urýchlený zásah súdu. Je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo v už začatom konaní nastať. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný, neodkladný a predbežný charakter. V dôsledku toho sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej a skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z tohto dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní

o neodkladnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie, aspoň osvedčené. Takýto postup súdu predpokladá platná úprava, sledujúca tým dosiahnutie účelu právneho inštitútu neodkladného opatrenia, ktorým je rýchle a pružné riešenie situácie vyžadujúce okamžitý zásah súdu. Ak by sa v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia malo trvať na požiadavke riadneho vykonania hodnotenia dôkazov, mohol by byť účel tohto procesného inštitútu zmarený, pretože základnými znakmi neodkladných opatrení sú ich dočasnosť a provizórnosť. Najmä atribút provizórnosti je potrebné mimoriadne vyzdvihnúť, lebo už zo samotného označenia „neodkladné opatrenie“ vyplýva, že nejde o konečnú a definitívnu úpravu vzťahov medzi účastníkmi, že nariadením neodkladného opatrenia nezíska ani jeden z účastníkov silnejšie postavenie a tiež nezískava práva, o ktorých sa má rozhodnúť až v budúcnosti, ale sa ním len dočasne predbežne a neodkladne upravuje určitý okruh vzťahov. Dočasnou úpravou urobenou vo forme neodkladného opatrenia sa preto neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov, ani posúdenie právneho vzťahu medzi nimi. Znamená to, že obsahom dočasnej úpravy v neskoršom konaní nie je súd viazaný a môže rozhodnúť inak. Pri nariadení neodkladného opatrenia teda súd poskytne oprávnenému účastníkovi dočasnú ochranu, prípadne zabráňuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu, že skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený a teda, že subjektívne právo ani jemu zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom nepochybné.

13. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia spočíva povinnosť tvrdenia na jeho navrhovateľovi, pričom splnenie tejto povinnosti predpokladá len to, aby navrhovateľ súdu navrhol aspoň dôkazy základného významu pre osvedčenie nároku, ktorý má byť dočasne chránený neodkladným opatrením, taktiež však dôkazy na osvedčenie naliehavosti, primeranosti a nevyhnutnosti dočasného opatrenia. Predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia, jeho dôsledky a zánik je potrebné skúmať z hľadiska ust. § 324 a nasl. CSP a § 360 a nasl. CMP. Naviac neodkladné opatrenie možno nariadiť, len pokiaľ nie sú splnené podmienky pre konečné rozhodnutie, pričom svoje opodstatnenie stráca, len čo súd poskytne porušeným alebo ohrozeným právam definitívnu ochranu. Neodkladné opatrenia sa podľa ich obsahu nariaďujú v súlade s ust. § 325 ods. 1 CSP, § 360 a nasl. CMP alebo v súlade s iným zákonom, napr. Zákonom o rodine. V konaniach týkajúcich sa starostlivosti o mal. deti, ktorých účelom je v prvom rade ochrana maloletých, súd na základe vlastných zistení uváži, či sú splnené všetky zákonné podmienky na nariadenie požadovaného neodkladného opatrenia.

14. Podľa § 28 ods. 1 písm. a/ zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „Zákon o rodine“) súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa.

15. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

16. Rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode (§ 25 ods. 1 Zákona o rodine).

17. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa ods. 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť (§ 25 ods. 2 Zákona o rodine).

18. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

19. Právo rodiča vychovávať svoje dieťa a starať sa oň, okrem Zákona o rodine, zaručuje i Ústava SR v čl. 41 ods. 4 a rovnako tak na druhej strane zaručuje dieťaťu právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Táto zásada sa premieta i v čl. 32 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd a tiež v čl. 9 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Tiež Dohovor o právach dieťaťa ukladá zmluvným štátom povinnosť vynaložiť všetko úsilie na to, aby sa uznala zásada, že sú to obaja rodičia, ktorí majú spoločnú a rovnakú prvotnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa, pričom zmyslom ich starostlivosti musí byť záujem dieťaťa. Preto aj pri skúmaní dôvodnosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je potrebné vychádzať z toho, že rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú obaja rodičia s tým, že obsahom práva vychovávať dieťa je predovšetkým právo a povinnosť chrániť jeho záujmy, právo mať dieťa u seba a právo osobne sa o dieťa starať. Právo mať dieťa u seba je ústavným vyjadrením zásady, že starostlivosť o dieťa a jeho výchova je právom rodičov a dieťa má právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť, pričom práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona. V odôvodnených prípadoch, ak je to v záujme zdravého vývoja dieťaťa potrebné, tak súd môže styk rodiča s ním obmedziť alebo ho celkom zakázať. Keďže ide o opatrenie, ktoré prenikavo zasahuje do práv a povinností rodiča, je možné ho vysloviť až po riadnom zistení skutkového stavu vecí. Spofahlivé poznanie skutočností, či styk rodiča s dieťaťom ohrozuje psychické alebo fyzické zdravie dieťaťa vyžaduje spravidla spoluprácu súdu s odborníkmi z iných vedných odborov. Pri svojom rozhodovaní však súd musí mať na zreteli, že jediným kritériom pre vyslovenie takéhoto opatrenia je jeho aktuálna nevyhnutnosť a záujem dieťaťa, z ktorého táto nevyhnutnosť vyplýva. Prvoradým hľadiskom pri akejkolvek činnosti, týkajúcej sa maloletých, uskutočňované štátnymi orgánmi, neverejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti totiž musí byť záujem dieťaťa tak, ako to vyplýva i z čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa.

20. V danom prípade matka návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podala po začatí konania o zmenu úpravy styku otca s mal. H., vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 13P/3/2019. V označenom konaní sa zhodne ako neodkladným opatrením domáha zmeny úpravy styku otca s maloletou tak, že otec je oprávnený sa s ňou stykať každý nepárny týždeň od piatku od 16.00 hod. do pondelka do 08.00 hod. s tým, že dieťa prevezme a po skončení styku odovzdá v predškolskom zariadení (materskej škole), ktoré navštevuje. Navyše požaduje styk otca s dieťaťom upraviť každý páry rok počas vianočných sviatkov a prvý týždeň v mesiaci júl bežného kalendárneho roka. Dôvody vzhľadom na agresívne a nevhodné správanie sa otca voči jej osobe pri preberaní a odovzdávaní maloletej, v dôsledku čoho je maloletá vystavovaná zbytočnému stresu a navyše doterajšia úprava styku si vyžaduje, aby 2x týždenne odchádzala z práce už o 14.00 hod. za účelom odovzdávania dieťaťa otcovi.

21. Z hľadiska skutkového stavu niet sporu o tom, že rozsudkom Okresného súdu Topoľčany zo dňa 26. 07. 2018 č. k. 9C/40/2018-128 bolo manželstvo rodičov mal. H. rozvedené a bola schválená rodičovská dohoda, ktorou bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky na čas po rozvedení, otec bol zaviazaný platiť výživné na dieťa vo výške 135 eur mesačne a bol upravený styk otca s maloletou tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou každý nepárny týždeň kalendárneho roka v stredu v čase od 15.00 hod. do 18.30 hod. a od piatka od 15.00 hod. do nedele do 18.30 hod., každý páry týždeň kalendárneho roka v utorok a vo štvrtok v čase od 15.00 hod. do 18.30 hod. s tým, že otec maloletú prevezme a po ukončení styku odovzdá matke v mieste jej bydliska. V zásade styk otca s maloletou podľa označeného súdneho rozhodnutia bol i realizovaný a vychádzajú z návrhu matky zásadnou skutočnosťou, pre ktorú požaduje jeho zmenu je nevhodné a násilné správanie sa otca voči nej pri preberaní a odovzdávaní maloletej, čo má negatívny dopad na vývin dieťaťa. Okolnosť, že zo strany otca ide o nevhodné správanie sa voči nej je osvedčené (nie preukázané) uznesením OR PZ v Topoľčanoch, obvodné oddelenie Policajného zboru Topoľčany zo dňa 28.10.2018 č. ČVS: ORP-496/TO-TO-2018, ktorým bolo voči otcovi začaté trestné stíhanie a vznesené obvinenie pre prečin nebezpečného prenasledovania, pretože odo dňa 14.05.2018 opakovane kontaktuje matku ako poškodenú tým spôsobom, že proti jej vôli jej zasiela textové správy na sociálnej sieti, kde ku dňu 29.09.2018 zaslal dovedna viac ako 1000 správ, kontaktuje ju cez sms správy, zasiela jej elektronické správy na súkromnú a pracovnú e-mailovú adresu, v ktorých nalieha, aby obnovili vzájomné spolužitie a v priebehu mesiacov jún a júl 2018 vyhľadával jej osobnú prítomnosť najmenej 2x v priebehu jedného týždňa a v mesiaci september 2018 ju viackrát obdarúval darmi, ktoré odmietla prijať, v dôsledku čoho poškodená bola nútená pristúpiť k zmene bydliska a týmto konaním obvinený značne obťažuje a v negatívnom zmysle ovplyvňuje kvalitu života poškodenej. Podľa potvrdenia OR PZ v Nitre, Odbor poriadkovej polície, Obvodné oddelenie PZ Nitra-Chrenová zo dňa 01.02.2019, matka dňa 01.02.2019 urobila oznámenie o priestupku proti občianskemu spolunažívaniu na bývalého manžela Z. L. za

vulgárne a agresívne správanie. Zo správy ÚPSVaR Nitra, Odbor sociálnych vecí a rodiny, Referát poradensko-psychologických služieb zo dňa 07.05.2019, obsiahnutej v konaní sp. zn.13P/3/2019 vyplýva, že rodičia sa zúčastnili v dňoch 08.03., 20.03., 12.04. a 15.04.2019 konzultácie na referáte zameranej na poradenstvo a ich usmernenie na vzájomnej komunikácii, fungovanie rodičovských vzťahov s ohľadom na prežívanie dieťaťa a prípadnej dohody úpravy styku s maloletou. Okrem iného sa v správe konštatuje, že proces odovzdávania dieťaťa je problémový, keď rodičia nevedia vytvárať dohody a efektívne komunikovať, ich spoločné stretnutia sú emotívne vyhrotené a dieťa má z týchto situácií psychický dyskomfort. Zároveň z pozorovania interakcie väzby otca a maloletej bolo zistené, že maloletá má s otcom vytvorený vrelý citový vzťah, ktorý otcovi vrúcne prejavuje, je pri ňom šťastná a plná energie, a medzi nimi je pozitívna citová väzba.

22.Odvolací súd posudzujúc prejednávánú vec vo svetle zhora uvedených právnych hľadísk, ako i skutkových zistení vyplývajúcich z obsahu spisu, ako i spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 13P/3/2019 sa nestotožňuje so záverom prvoinštančného súdu o dôvodnosti návrhu matky na nariadenie požadovaného neodkladného opatrenia. Zastáva stanovisko, že v konaní neboli osvedčené zákonné podmienky pre nariadenie takéhoto neodkladného opatrenia a to naliehavosť neodkladnej úpravy danej záujmom mal. dieťaťa a situácie, ktorú by bolo potrebné riešiť okamžitým zásahom súdu. Nebola tak v konaní preukázaná existencia potreby nariadiť neodkladné opatrenie o úprave styku otca s mal. H., ktorým by de facto došlo k zmene súdneho rozhodnutia, ktorým je styk doposiaľ upravený. V tomto smere je významné, že i keď pri preberaní dieťaťa dochádza evidentne ku konfliktným situáciám medzi rodičmi, čo nepopierateľne musí u maloletej spôsobovať psychický dyskomfort, v konaní nebolo osvedčené, že by sa to negatívne odrazilo na jej vývine a vzťahu k oboch rodičom, ku ktorým má podľa zistenia naďalej silnú citovú väzbu. Za situácie, že dieťa k otcovi prechováva vrúcny citový vzťah, by bolo práve v rozpore so záujmom maloletej styk s otcom výrazne obmedziť neodkladným opatrením spôsobom navrhovaným matkou. Navyiac snaha dosiahnuť odbúranie konfliktných situácií pri strete rodičov v súvislosti s odovzdávaním dieťaťa je síce vítaná a v prospech maloletej, avšak musí zohľadňovať i možnosti a podmienky na strane oboch rodičov. Pokiaľ objektívne okolnosti u otca, a to výkon povolania od 06.00 hod. v pracovný deň mu bránia dieťa odovzdať v predškolskom zariadení, ktoré navštevuje, nemožno mu takúto povinnosť uložiť ani súdnym rozhodnutím, keďže by tým došlo k popretiu jeho ústavných práv. Okrem toho rozporné tvrdenia rodičov ohľadne ich vzájomných vzťahov a hodnotenie príčin spôsobujúcich konflikty medzi nimi si vyžadujú rozsiahlejšie dokazovanie presahujúce rámec konania o nariadenie neodkladného opatrenia. Práve preto, že ide iba o dočasnú úpravu pomerov účastníkov konania, nebolo úlohou odvolacieho súdu dôsledne sa zaoberať všetkými nimi tvrdenými skutočnosťami, keď tieto majú význam pre konečné rozhodnutie. Z toho dôvodu sa nimi bude zaoberať súd v konaní o návrhu matky na zmenu úpravy styku vedenom na súde prvej inštancie pod sp. zn. 13P/3/2019.

23. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v zmysle § 388 CSP zmenil a návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

24. Záverom odvolaciemu súdu nedá neapelovať na oboch rodičov maloletej, aby uprednostnili ozajstný záujem dieťaťa nad vlastnými záujmami a vzájomnou averziou a pokúsili sa v otázkach súvisiacich s výchovou maloletej dospieť k modelu, v ktorom bude prvoradý záujem maloletej a zároveň ktorý bude rešpektovať i práva oboch rodičov, ktorí sú si vo výkone rodičovských práv a povinnosti rovnocenní. Oboch rodičom totiž musí byť zrejmé, že maloletá potrebuje pre svoj ďalší zdravý vývin predovšetkým kooperatívny vzťah medzi svojimi rodičmi na vytvorenie čo najpriaznivejších podmienok, a že pri vzájomnej nespolupráci a neschopnosti komunikovať a tolerovať sa, idú v konečnom dôsledku len proti záujmom svojho dieťaťa. Zvlášť na otcovi je, aby pri preberaní a odovzdávaní maloletej upustil od invektív a nevhodného správania sa voči matke dieťaťa, keď prípadné pokračovanie v atakoch na matku sa s pribúdajúcim vekom naisto prejaví i na zdravom vývine mal. H. a môže v konečnom dôsledku byť dôvodom i na zmenu doterajšieho súdneho rozhodnutia o úprave styku.

25. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).